

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán levő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj logjantósságban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérik penteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi február 9-én.

6 szám.

Mulató szegények.

Javában tart a farsang, s a mulatságok egész sorozata követi hétről-hétre egymást, mintha ez a mi országunk a mesebeli Kánaán földje volna, a hol a nagy jó mód örökös vigasgra sarkalja az embereket s a jólétől pezsgő vér nyugtalanokodása miatt nem férdnek meg az emberek a bőrükben s nem is annyira a vagyonos osztály, az urinép mulat, hanem a szegénység, a mely folytonosan nyomorról panaszkodik, elégedetlen, zúgolódik s nagy fölháborodással kel ki a fennálló társadalmi és állami rend ellen; több jogot, több szabadságot s jobb módot követel.

Munka és kereset nélkül lézengő fakó alakok lepik el az utcákat, éjjelenként benépesednek az apró kocsmák, az egyikben tambura, a másikban citera, a harmadikban harmonika, sipláda vagy cigány-muzsikaszó mellett mulatnak kivilágoskivirradtig, egyesek még azontúl is, azután mámoros fejjel, nótás kedvvel támolyognak haza, fütetlen hideg szobába s a családnak nincs betevő talatja, hacsak a jótékony emberek könyörületéből nem jut neki egy kis eleség.

A pénzintézetek váltótárczája évről-évre csudálatos mérvben növekszik, a zálogház bővül, terjeszkedik, alig képes befogadni az oda hordott holmit s a pénzügyigazgató hivatalos jelentéseiben konstatálja a bor-, sör- és szeszfogyasztás folytonos és nagymérvű emelkedését.

A nép, tekintet nélkül a zilált gazda-

sági viszonyokra, csak úgy él és fogyaszt, mint ezelőtt, sőt még jobban. Általános a gazdasági pangás, mindenütt nagy a szegénység, aggasztó a nyomor; de azért fogyasztunk, költsékezzünk derűre-borura. Vigan élünk, nagyozunk, pazarlunk és mulatunk. Utczahosszat szól a muzsika, telik és ürül a bujdosó pohár s a külföldről behozott czifra rongyoknak is nagy a keletje.

Ha a vagyonos osztály szórja a pénzt könnyelmű kezzel, meggondolatlanul, ez sem egészséges állapot; mennyivel inkább káros a jelenség, a mely a mulató szegénység örült kedvteléseiben, deliriosus toporzékolásában tárul szemünk elé.

A pénzes ember mértékletesen él, csak a legszükségesebbre költ és görcsösen szorítja markába filléreit, hogy többet lehessen kamatra kiadni. A szegény ember, a mint jön a pénze, úgy adja ki s ha nem számíthat keresetre, akkor hitelt vesz igénybe s a nagy kamatra kölcsönvett pénzzel is csak úgy bánik, mintha soha se kellene visszaadni.

A farsang elite, vagy magyarán szólva uri báljainak száma minden evben apad; míg ellenben az alsó osztály, az ugynevezett munkásnép mulatságai eszeveszetten szaporodnak.

Nem irigyeljük, sőt kimondhatatlan nagy örömiinkre válnék a nép alsó osztályának vidámsága, ha egészséges anyagi viszonyok között élénk s a jólét természetes folyománya volna ez a mulatozás; de a mikor az látjuk, hogy a nyomor ijesztő réme itt jár az emberek lábnyomában, a

mikor a munkás-osztály mindennapi kenere sincs biztosítva: akkor az ilyen dinomdánom, hegyen-völgyön heje-huja, nagyon szomorú farsangolás.

Az mulasson, a kinek mulatságra való pénze van; a mi folyton-folyvást panaszkodó, elszegényedett, eladósodott népünk esztelenséget követ el a mikor elherdálja véres verejtékével szerzett s a maga és családja főtartására elengedhetetlenül szükséges pár fillérét! még nagyobb ostobaságot cselekszik az, aki kölcsönvett pénzre, vagy hitelben mulat.

Ez a legnagyobb könnyelműség, erkölcsi romlottság. És aki csak azért is, ha mindjárt ingeért is mulat; az ne panaszkodjék, ne zúgolódjék, ne keseregjen és ne jajgasson; mert az hitvány ember, aki nem érdemel se szánalmat, se pártfogást.

Legyen a szegény — szorgalmas és munkás, lemondó, nélkülöző és takarékos, akkor az inség sötét szelleme aligha fogja otthonában fölkeresni s aligha lesz oka panasza, elkeseredettségre, s ha mégis önhibáján kívüli nyomorra jut: bizvást számíthat a felebaráti szeretet könyörületére, segítségére; mert még mindig vannak nemes és jó lelkek, a kik az igazi szegényt s segélyre érdemes szegényeket nem hagyják elveszni.

Csak az mulasson, a kinek van elmulatni való pénze; — a szegénységhez nem illik a bálozás, farsangolás. Akár tetszik, akár nem; ez olyan igazság, amely ellen beszélni, üvöltölni, kiáltani lehet; de a melyet senki fia meg nem czáfolhat.

Tárcza.

A gyanú.

— A »Délvidék« eredeti tárczája. —

Folytatás.

Bemutatta a gyermekét.

Pizkos, rongyos párnába volt a szegény kis féreg bebugyulva.

A szájaban ott szopogott egy rongyból kötött czuczlit, melyből összezuzott fölt krumpli kandikált elő.

— Elhoztam azt a kis leányt!

— Igen am, de nincs a ki elfogadja.

— Uram, az Isten szent nevére kérem, engedje meg hogy itt hagyjam.

— Elcsaptak a papok . . . Elcsaptak, mert részeges csavargó vagyok . . . de ezt a gyermeket szeretem . . . nagyon szeretem. Ennek a vén asszonynak fizetni nem tudok, mert nekem sincs betevő falatom. Ha vissza kell vinni a gyermeket — elpusztul . . . elpusztítják.

A kis poronty ekkor már elkezdett hatalmasan sivalkodni. A vén asszony nem tudta elhallgattatni.

A gyermek sirását az ebédlöben meghallotta a feleségem. Jött a hang után. Pár szóval elmondtam neki az állapotot.

— Ime ez az a kis szerencsétlen.

Az apja azután könnyes szemekkel a feleségemnek konyorgott, hogy ha rovid időre is, fogadjuk magunkhoz azt a kis leányt.

Az én aldott jó feleségemnek, mint lattam, nagyon megesett a szive, látva a keserves állapotot. O is elkezdett könnyezni, majd mohón vitte magával az irodából a jó meleg konyhába a gyermeket, meg a vén asszonyt.

Elég az hozzá, hogy a kis leány ott maradt a házában.

A vén asszony bérét kifizettük.

A férfi, midőn lelkére beszéltem, nagy halalkodások közt eltavozott, azzal az ígrettel, hogy megjavul, dolgozni fog . . . nem iszik több palinkát és hogy bizonyos, a családjára és a kis gyermekekre vonatkozó írásokat el fog hozni.

Sírva kérlette a feleségemet, hogy látogassa meg a kórházban a gyermek anyját, de ha lehet már ma, mert meg talál halni.

Vigye meg neki a hirt és azzal a hírrel, hogy itt a gyermek, édesítse meg utolsó órait. Ha ő mondja el a feleségének meg el sem hiszi, mert komisz ember ő.

— Képzeltetek, milyen felfordulást csinált a házában az az eleven karácsonyi ajándék.

A feleségem nagy zavarban volt, hiszen az ilyen csecsemő fogadtatásra éppenséggel nem volt elkészülve.

A jó teremtő megtagadta tőlünk azt a boldogságot, hogy gyermekeink lettek volna.

Szurke egyformaságban folyt le életünk. És akkor egyszerre megváltozott minden.

Az egész haznepam a gyermek körül forgolódott. Megfürdették, megmostak, fehér, puha patyolatba takarták.

És midőn este megszólaltak a nagy ünnep bekövetkeztét hirdető harangok, midőn szerteszét kigyuladtak a békét, boldogságot hirdető karácsonyfák; midőn felzengett ablakunk előtt az örök szeretetet, az emberekhez való jóakaratot hirdető karácsonyi ének — mi, a kis feleségemmel egymast atölelve, addig soha nem érzett boldogsággal tekintettünk a fehér polyas kis babára, kinek sovány, sárgás kis arcocskáján a megelégedettség pirja kezdett tejengeni . . . és olyan haladatosan mosolygott reánk.

Kint, a fehér, tiszta hóleppel borított utcákon hangzott tovább a szent zsolozsma:

— „Dicsőség magasságban az Istennek,

Békesség legyen földön embereknek;

És jóakarát mindenféle népnek . . .“

Annak a boldogító hangulatnak befolyása alatt azután szent fogadást tettünk a kis feleségemmel, hogy azt azt arvat a magunk gyermekévé fogadjuk. Ha a jó Isten is úgy akarja és elünk, tisztességesen felneveljük, Isten félelmeben, emberek iránti szeretetben és jó erkölcsben.

A feleségemmel együtt azután másnap, szent karácsony napján elatogattunk a kórházba.

NAPI HIREK

Kinevezések. Dr. Molnár Viktor főispán Batta György csikszeredai, dr. Cziriák Gyula kunhegyesi, Láng Oszkár máramarosszigeti és dr. ifj. Vimmer József temesvári lakost, Temes vármegye törvényhatóságához közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

Eljegyzések. Özv. Lutzer szül. Tángl Emilia úrnőt, Dr. Lichtscheindl Ernő köztisztelőben álló orvosunk sógornőjét, eljegyezte Petter Pál peitai bányagondnok. — Dr. Reiter Lajos jaszenovai körorvos, jegyet váltott Szalkovits Takács Erzsike kisasszonnyal Jaszenován.

Esküvők. Sternberg József budapesti bankháztulajdonos, volt verseczi lakos bájos leányának Gizellának, a múlt napokban esküdtök örök hűséget Dr. Tolnay Lipót, fővárosi ügyvéd. — Csákay Klára kisasszonyt, néhaf Dr. Csákay temes-kutasi orvos leányát a múlt csütörtökön vezette oltárhoz Heiszler Károly szombáthelyi szobabíró.

Esküvő. Szávits Irma k. a. Néhai Szávics ny. őrnagy kedves leányát, ki mint tehetséges zenetanítónő általános tiszteletnek örvendett városunkban f. hó 1-én vezette oltárhoz a gör. kel. püspöki templomban Stefaneszku J. csász. és kir. tüzérszázados. Gratulálunk.

Halálozás. Kohlbauer József nagyszredistyei nyug. tanító és postamester, élete 75-ik évében a múlt kedden elhunyt és nagy részvét mellett múlt csütörtökön kísértették ki végső nyughelyére. A boldogult azok közül a veterán tanítók közül való volt, kik ugyan csak törve beszéltek a magyar nyelvet, idősebb korukban kezdték azt tanulni, de szívben és lélekben magyarok voltak. „Kohlbauer bácsi” — mint a hogy őt kollegái nevézték — jó szívű, jó modorú és rendkívül szorgalmas ember volt. Hosszu tanítói pályája alatt sok száz és száz tanulót nevelt. — A méhérszet terén is uttörő volt. Elhunytát kiterjedt nagy rokonság gyászolja. Béke hamvaira!

Halálozás. Nikolajevits István a verseczi kerületi betegsegélyző pénztár tikara, élete 30-ik évében f. hó 7-én elhunyt. Béke poraira.

Kaptuk és adjuk a következő sorokat: Zákó Milan főispán uró Meltósága megkeresése folytán tisztelettel kérem a tekintetes szerkesztőjét, miszerint becses lapjában közölni sziveskedjék, hogy főispán uró Meltósága, ha Verseczen időzik, ugys mint főispán, ugys mint a közigazgatási bizottságnak elnöke a délelőtti hivatalos órák alatt a főispáni hivatalos helyiségben fogadja az őt vagytanácsát kereső feleket. Verseczen, 1902. évi február hó 1-én. Weifert Károly polgármester.

Vöröskereszt egyleti bálunk mint minden évben, ez idén is minden ízben kitűnően sikerült. Nemcsak városunk előkelői jelentek meg

Magunkkal vittuk a kis csecsemőt is.

Mindketten elborzadtunk, midőn annak a temető mellett levő, komor, alacsony, bortonszerű sötét földszintes epületnek piszkos folyosójára léptünk, melyet „városi kórház”-nak titulálnak mi nálunk; a mely miatt szegénynek kell hogy elborítsa azok arczeit, kik a város ügyeit vezetik.

Vannak drága pénzen épített, az embereknek tetsző, kényelmes alkotásaink. Külsőségek, melyeket meglátunk az idegenek, melyekre büszkék vagyunk. A kórház nem mutogatni való. Azt nem latják az emberek, azzal nem szokás hivalkodni, az lehet olyan, a milyen.

De emberek látja a ti szivtelenségeket, sivalságtokat a Mindenható, a kinek szeme mindenütt ott van, hol nyomor, betegség és bánat ut tanyát, a hol megerednek a keserű könnyek.

Ilyen gondolatok közt léptük át a kórház küszöbét.

Valami kellemetlen, dohos és undorító szag terjengett a sötétes folyosóban, a zárt levegőben.

Előcsoszogott valahonnan egy álmos némbér.

Kedvetlenül felelt kérdéseinkre, midőn nagy nehezen megértettük vele, hogy kit keresünk.

— Nál! Die lebt a nicht mehr lang!

Bizalmatlanul tekintgett reánk, midőn

teljes számban, és a honvédtisztikar élén Jáczezzel, hanem vendégek jöttek Pancsováról és Fehértemplomból is. Kellemesen érintette a közönséget, hogy a katonatisztek pompas virágbokrétaival lepték meg az elnököt, Kehrer Amália úrnőt, ki hosszú évtizedek óta áll az egylet élén, és fáradhatlan munkálkodásáért magas kitüntetésben is részesült. A négyeseket 48 pár tánczolta. A zenét katonai zenekar szolgáltatta. A hölgyek pompásan mulattak, mert több volt a tánczos, mint a táncosnő. Felülfizettek: Bajsai Zákó Milan főispán uró Meltósága 20 k. Adler Cornelia úrnő 10 k. Kehrer Amália úrnő 10 k. Osztóics Iván ügyvéd 6 k. Toth Miklósné 5 k. Bernacsy Otilia úrnő 2 koronát, melyért az egyleti választmány meleg köszönetét nyilvánítja.

Távozó főispán. A Nagybecskerekken megjelenő „Toronto” tegnapi számában a következő hírt közli: Varmegyénk főispánja belügyminiszter úr nagyméltóságától főispáni állásától való fölmentését irásilag kérte. Elhatározásának alapjául azon körülmény szolgált, hogy a varmegye közönségéhez és közigazgatási bizottságához intézett és a lapokban is közölt legutóbbi rendeletek tartalmával és hangjával egyet nem ért, azokat legnagyobb részben igazságtalannak, méltánytalanoknak és alaptalannak tartja és ellenükben állást foglalni kénytelen. Ilyformán pedig bizalmi állásának forrásával összeütközésbe kerülve, nézeteinek fenntartásáért véget, állásától tartotta szükségesnek megvalni.

Magy. kir. állami főreáliskolánk ifjusági segítő egyesülete rendes évi közgyűlését múlt vasárnap d. e. 10 órakor tartotta meg a tagok élénk érdeklődése mellett. Várhelyi Ferencz főreál isk. igazgató, mint elnök megnyitván az ülést, körültekintő jelentést tesz az egylet eddigi állapotáról, ismerteti a választmány működését, mely után Halmos Béla főreál isk. tanár, mint az egyesület pénztárosa ismerteti a vagyoni állapotot. A pénztári jelentés szerint: Az 1909. I. évben bevétele volt az egyletnek: Tagsági díjakból 788 kor., a zászlószentelés jövedelme 871-26 kor., a magyar nyelvterjesztő egyesület ajándéka 120 kor. tőkekammt 235-22 kor. érettségi tett tanulók táncmulatossága 54-66 kor., a Vörösmarty-emléklap eladásából 10-30 kor. összesen 2019-44 kor. — Kiadások: Könyvekért 100-80 kor., ruha és cipő 195 kor., tandíjak 24 kor. szolgának 20 kor. postacikk 2-60 k. összesen 351-40 kor. Marad 1668.04 kor. A pénztárban volt 4714.74 kor. az 1900/1 év végén 7381-74 k. A pénztárt a számvizsgáló bizottság rendben találta és a pénztárkönyvet hitelesítette. A tagok száma volt: Alapító tag 68, kiknek sorába ez évben Nátáfalussy Kornél kir. tanácsos, a nagyváradi tanker. kir. főigazgatója is belépett, rendes tag 64, partoló tag 21, összesen 153. Az egyesület vagyonából jelenleg 900 koronát fordíthat a választmány segélyezésre. A régi tisztikar és választmány visszavonulván, Paulovits István kir. tabla-

kértük hogy vezessen ahöz a szegény anyához. Majd előzékenyebbé vált, midőn a tárczamat kikeresve néhány hatást nyomtam a markába.

Egy közepes nagyságú szobában — a hova bevezetett — nyolcz ágy volt összezsúfolva.

A levegőt, a mi arcunkba csapott mindennek lehetett volna nevezni, csak levegőnek nem.

A rozszant vaskályha oldala tüzes volt, hasadékaim ömlött ki a füst az ajtonyitas után.

Mellette ott kuporgott keservesen nyögve, néhány asszony

Csorba bögrékből valami kotyvalékfelét szürcsölgettek. Ijedten állottak fel, tágra nyitott szemekkel bamultak reánk.

A némbér az egyik ablaknál lévő agyhoz vezetett. Az ablak tablaból hanyzott egy tenyérnyi nagyságú üveg és kuzködve a búzhód, forró levegővel, eles hideg légáramlat csapódott be.

Az ágyon, melyről éppenséggel nem lehetett volna elmondani, hogy valaha tiszta is lehetett — ott feküdt összehúzódva a vekony, foltos paplan és sárga nyag kendő alatt a fal felé fordulva, egy összea-zott, sovány nő.

Koromfeketé, hosszú szép haja összegubanczosodva, öszecsavargatva a piszkos parna felső részére volt dova. Kezében imakönyvet és olvasót szorongatott.

Vége következik.

bíró elnöke alatt megválasztották az egyesület elnökévé Bajsai Zákó Milan főispánt. Alelnök lett Várhelyi Ferencz áll. fő. igazg.; — ügyész Dr. Haag Aladár; pénztáros Halmos Béla fő. isk. tanár; jegyző Bauer-Vogel Gyula fő. isk. tanár; könyvtáros Dr. Szörényi József fő. isk. tanár; Választmányi tagok: Adler M. nagykereskedő és birtokos, Hoffmann R. kereskedő Joánovics M. iparbanki pénztáros, Lászlóffy László apátplébános, Dr. Lichtscheindl E. orvos, Paulovics J. kir. tablabíró, Weifert K. polgármester, Dr. Seemayer K. ügyvéd, Dr. Zepeniág P. ügyvéd, Zoffmann S. sörgyáros és birtokos. Számvizsgálók; Weitner F. tak. pénzt. igazg. Mihájlovics E. iparbanki igazgató, Georgievits M. birtokos. Minthogy az egyesület elnöke Zákó főispán másnemű elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg, Várhelyi Ferencz igazgató foglalta el az elnöki széket, és az egyesület tisztikara nevében köszönetet mondott a közbizalomért. Beszédéből közöljük az alábbi lelkes szavakat: „Igérem, hogy nemcsak kitüntetésnek vesszük megválasztásunkat, hanem egyenes felszólításnak azon nemes feladat teljesítésére, melyre tisztünk elfogadásával vállalkozunk. Feladatunkat nemesnek vallom; mert lehet-e az emberiségnek szebb feladata, mint szenvedő embertársain segíteni, különösen olyan embertársain, a szegény tanulókon, kik zsenge koruknál fogva nem képesek a mindennapi szükségeket megszerezni, de egyébként sem tehetnék, mert idejüket, erejüket sokkal magasabb, magasztosabb munka foglalja le: a szellemi munka, a tanulás. Mikor mi itt filléreinkkel aldozunk ezeknek helyes, célszerű felhasználásával nagy szolgálatot teszünk edes hazánkunk; mert annak nevelünk derék, intelligens hazafiakat, szellemi munkásokat. Szeretett hazánk iránt való kötelességünket röjök le fokozottabb mértékben, mikor „Segítő Egyesületünk” célját előmozdítjuk. Tamogassuk tehát egymást nemes munkánkban legyünk egyek a jöteknységban, legyünk testvérek a hazaszeretében.

A verseczi kiállítás nagy bizottsága f. hó 13-an csütörtökön d. u. 3 órakor a varosháza tanácstermében ülést tart, melyre a T. Cz. tagok ez uton is meghívotnak. — A kiállítás végrehajtó bizottsága ezt is tervbe vette, hogy a „Délmagyarországi Tanítóegylet”-nek f. evi augusztus hónapban Verseczen tartando közgyűlése alkalmával, a helybeli tantestületek szives közreműködése mellett nagyobb szabású „Tanszerkiállítás”-t is rendez.

A fehértemplomi állami főgymnásium tanári testülete és ifjusága a segélyző egylet és önképzőkor javára f. hó 1-én tánczszal egybekötött hangversenyt rendezett, melynek ez idén nagyobb volt az érkelesi, mint az anyagi siker, mert körülbelül 400 korona volt a bevétel, holott az előző években mindig nagyobb. Ennek az az oka, hogy a felsőbb tanhatóság az iskolakoteles leánykának a tánczot eltiltotta, ifjusági mulatságot pedig kisebb leánykák nélkül gondolni sem lehet. A diák mulatság musora különben ez volt: Koronazási induló a „Profeta” cz. operából; zongoran előadták Schutt Hermin k a és Salm Jenő VII. oszt. tan. Nepdalegyveleg, előadta az ifjusági énekkar „Valse de l'opera Faust de Gounod par Fr. Liszt.”, zongoran előadta Huzsik Erzsike k. a. A celi bucsu Endrődytől, melodrama; előadtak Bakos Klári k. a. és Korniss Geza VIII. és Salm Jenő VII. oszt. tanuló „Cujus anima” a „Stabat Mater” cz. oratoriumból Rossinótól, zongoran, harmóniumon és hegedun előadtak Seid Gusztav, Salm Jenő és Mengai Adolf VII. oszt. tan. „Szomor Dam” Kiss J.-től, szavaltá Korniss Geza. Kurucz dalok: Kakoczy kesergoje, Balogh Adam notaja, Csinom Palkó, énekelte a főgymnásium énekkara. Végül: Ifjusági symphonia, előadta 12 tanuló. A szép musor és jó előadás, főleg a kuuuznótak annyira fellelkesítették a közönséget, hogy e dalokat ismételnök kellett, a mi Gasparics Lajos főgymn. tanár érdeme.

A verseczi férfi dalárda rendes évi közgyűlését f. hó 2-an tartotta meg Rottler F. elnöke alatt. Az egylet múlt évi működését Hlubovszky K. egyleti titkár ismertette. Jákoby P. pénztáros jelentése szerint az egylet utazási alapja 4499 korona 39 fillér. Letarozott vagyona 11 027 korona 82 fillér; — Volt az egyletnek 229 partoló és 66 működő tagja. Egyleti elnöké ismét Rottler Ferencz, jegyzőjökké Elter Károlyt és Rottler Hugot, pénztárossá Stur Lajost, gazdáva Seemayer Józsefet, választmányi tagokká;

Mihajlovits F. Gettmann J. Michler J. Heegn R. Zichler R. és Fertig Károlyt választották meg. Wosahlo karmesternek fáradhatlan tevékenységeért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Adókető-bizottságok. Temes-vár megye alispánja a közadók kezeléséről szóló 1883. XLIV. t.-cz. 19. §-a értelmében a kir. adóhivatalok székhelyein az 1902., 1903., 1904. évekre alakítandó adókető-bizottságokba ki-nevezte tagoknak: A verseczi kir. adóhivatal székhelyén: Nasicz Lajos temes-moraviczi lakost és Gémesi Károly nagy-zsámi urad. tisztartót rendes, — Seserkó Antal podporanyi lakost és Stefan Márton nagy-zsámi kereskedőt póttagoknak. — A dettai kir. adóhivatal székhelyén: Braumüller Emil dettai nagybirtokost és Berecz József dettai lakost rendes, — Markovics Árpád giládi birtokost és Chudi Jenő ceakovai lakost póttagoknak.

Krassó-Szörényi Lapok szerkesztését, az eddigi belső munkatársak: Issekutz Aurél vármegyei főjegyző és Milutinovits János vármegyei tb. főjegyző vették át.

Érdekes esküdtzéki tárgyalás lesz hónap a fehértemplomi kir. törvényszéknél. Akkor kerül tárgyalás alá Stürmer Mihály verseczi lakos ügye, ki azon vad alatt áll, hogy feleségét meggyilkolta. Városunkból 26 tanú és 13 esküdt van a tárgyalásra beidézve.

Mátyás, az igazságos király szobra. Húsz év előtt Kolozsvár mozgalmát indított meg, hogy Magyarország nagy királyának, Mátyásnak, az igazságosnak, szülővárosában méltó szobor állíttassék. A szobor költségeit a nemzettől kérték, s a biztató reményre elkészült a szobor, mely ma az érczöntőben készen, már csak a felállításra vár. Egyelőre ennek útjában áll az a sajnálatos körülmény, hogy a szükséges költségre még mintegy 60.000 korona hiányzik. Kolozsvár közönsége a lehetőt megtette, de kimerült s így kénytelen a magyar haza ama fiahoz fordulni kérdő szavával, kik a nagy király emléke iránt való kegyeletből e célra áldozni készek, és képesek. A hazafias adományok vagy közvetlenül, vagy pedig bármelyik fővárosi vagy vidéki hírlap szives közvetítésével a Mátyás-szobor bizottsághoz Szvacsina Géza kir. tsnácsos, polgarmester kezeihez Kolozsvárt, czim alatt küldendők be.

Érdekes levél érkezett a mult napokban Amerikából Jacksonvilleből (Florida) német lap-társunk a „W. Gebirgsbote“ szerkesztőségébe. Rosenbaum Hugo verseczi illetőtégü fiatal ember írja le, hogy mint találkozott ő Lazarovic s Mihálylyal New-Yorkban. Rosenbaum „Pleas Mester give me a math“ szóval tuzet kért egy uri embertől, s legnagyobb meglepetésére Lazárovitsot ismerte fel a tuzet adóban. Elbeszéli azután a levél írója, hogy Lazárovits éppen nem tette reá azt a benyomást, hogy teljesen elzúllott volna. Elegáns ruhába volt öltözve és elmondta, hogy elég jól megy a dolga, hogy azonban mi a foglalkozása, azt nem említette. Elősorolja azután a levél írója, hogy Verseczről, kik vannak kint Amerikában. Halbhubernek keresett gözmös intézete van Szidon Sándor hivatalnok New-Yorkban . . . stb. A levél írója gyalog járja be az egész világot, volt Afrikában, Tunis, Tripolis, Egyiptomban, Amerikában egész Mexikoig

Népesedési statisztika. A mult évben született Verseczen összesen 837 gyermek. Meghalt 678, a szaporodás tehát 159. A szulottek közt volt rom. kath. 481 (közöttük 60 tövénytelen) — gör. kel. 325 (32 tövénytelen); — református 10; — evang. 1; — gör. kath. 3; — izraelita 17. — Meghaltak: rom. kath. 344 (szaporodás 137 lélek) — gör. kel. 291. (szap. 34) — ref. 7 (szap. 3) — evang. 6 (fogyás 5.) izraelita 30 (fogyás 13.) A hitfelekezetek közül tehát az evangélikusok és izraeliták fogytak. Érdekes, hogy éppen száz tövénytelen gyermek született. — Hazasság 225 köttetett, köztük 12 vegyes. — Halva született 23 gyermek. — A tövénytelen gyermekek száma különös módon évenként szaporodik városunkban.

Szölészeti és borászati kiállítás Pozsonyban. A f. évi szeptember hóban országos mezőgazdasági kiállítás lesz Pozsonyban, melynek keretében mintaszőlőtelep létesítették, szölészeti és borászati termékek, eszközök, anyagok gépek stb. kiállítása lesz rendezve. A mintaszőlőtelepnek magánbirtokosok számára fentartott részében néhány parcella (a 20 négy-

zetméter) tíz korona díj fizetése ellenében még kiadó. Reflektánsok, valamint azok, a kik a kiállítás szölészeti és borászati csoportjában (borral, szőlővel vagy egyéb kiállítási tárgyakkal) résztvenni kívánnak, forduljanak bejelentési ívért vagy esetleges felvilágosításért dr. Drukker Jenő csoportbiztoshoz (Budapest, IX., Üllői-út 25. Köztelek.)

Magyar nyelvterjesztő egyesületünk az ország minden részéből számtalan megkeresés érkezik, melyekben német anyanyelvű gyermek játszótársakat, avagy polg. leányiskolát végzett gyermek-felügyelőket (bonne) kérnek. Eddigelé néhány év óta közel 30 szegénysorsú német (több esetben szerb is) leány talált előkelő családoknál elhelyezést, hol a magyar nyelvet nemcsak elsajátították és palérozódttak, hanem sok esetben megvetették jövődö életük boldogságának alapját. Sok szegény szüle és leány emlegeti ezért a legnagyobb halával az egyesület nevét. A verseczi bonnek igen jó hírnévnek kezdenek örvideni az egész hazában, kezdik kiszorítani a külföldről importált, a mieinknél tudatlanabb, és sok esetben éppen nem jó erkölcsü vándor külföldi német bonnekat, kik a magyar családok gyermekeibe idegen szellemet igyekeznek beoltani, követelőik, és az öket közvetítő irodák, meg is zsarolják a szulöket. Egyesületünk az áthelyezést teljesen díjtalanul végzi. Ez uton is felhívjuk magyar nyelvterjesztő egyeletünk tagjait és az egylet barátait, hogy az egylet ezen nemes célú vállalkozására a szegény verseczi szulök figyelmét hívják fel, figyelmeztessék öket az előnyökre. Jelentkezni lehet az egyesület titkáránál Perjéssy Lajos al. főreal. isk. tanárnál. (Laktanya-utca 28.) ki a többi szükséges felvilágosításokat készséggel megadja.

Trefalkozás közben. Timisián Pál hentes legény a Batliner-féle kocsmában, kikapta Telbisz János napszamos alól a székot, midön az éppen le akart ulni. „Telbisz a földre esett. Ez a dolog annyira felingerelte, hogy a kapta a székot és Timisiánt úgy elpufolta vele, hogy életveszélyes, sebekkel kellett a kórházba szállítani. A tettest elfogták.

Szeremlemből a halálba. Neumann Salamon Temesvár gyárvarosi kereskedönél, a Nagytöltés-utcában szolgált már évek óta egy feltündön csinos cselédleány, Schiffer Ilona. Az alig 20 éves leány — jómódu gyertyamosi asztalosmesternek, Schiffer Jánosnak a gyermeke — szerelmi viszonyt folytatott egy gyárvarosi tekintélyes, nös kereskedövel, mely viszony nem maradt következmények nélkül. A leány emiatt az utöbbi időben teljesen levert volt. Került minden társaságot, irtó zott az emberektől és folyton sirt. Szerdan reggelre kelve, a házikisa szony a szerencsétlen cselédet a lakas egyik félreeső helyén fölakasztva találta. Azonnal fellármázta az egész hazat s az életunt, szerelmes cselédleányt még megmentették az életnek. Szobájában az asztalon egy levelet találtak, melyben megható szavakban bucsuzik kedvesétől

Irodalmi értesítő. A Lampel-Wodianer udvari könyvkereskedő cég (Budapest, Andrassy-út 21. sz.) kiadásában és szerkesztésében „Irodalmi Értesítő“ czimmel új havi szemle indult meg, a melynek célja allandó érintkezést létesíteni a könyvvasárló közönség, és a könyvkereskedelem között. Az új lap élenk tartalma változatossága és alaposága a legjobb tájékoztató mindazok számára, a kik a könyvek iránt érdeklödnek. A lap képeket és mutatványokat közöl a cég kivalobb kiadványaiból. Tanszer rovatban a tanszeripar újabb fejlődését ismereti. Különféle rovatban az érdekesebb irodalmi híreket csoportosítja és Könyvesház czimmel a magyar, német, francia és angol könyvészeti adatokat közli. Különösen ez a rovat az, a mely irodalmunkban hézagpótló és az új lapnak általános érdekét ad. Közli az új lap a zeneművek bibliográfiáját is. A cég kívánatra minden érdeklödönök teljesen ingyen megküldi a lapot.

Mühle-féle kertészeti értesítő éppen most jelet meg magyar és német kiadásban és kívánatra ingyen küldeti meg. A Mühle Vilmos temesvári cs. és kir. udvari mag és növénykereskedés által kiadott új értesítő valóságos

mintakatalódus, a mely ritkítja párját: kiállítása ép oly finom mint elegáns, dúsan van el látva ábrákkal és a mi a fő: minden szakértelemmel és tanulmányosan van leírva úgy, hogy a laikusnak és kezdönök nemcsak ajánl, hanem minden cikkről kimerítően ad felvilágosítást: benne van a vetés ideje, a követendö eljárás és úgy a növény mint a virág leírása miáltal kítünö utmutatóul szolgál és, némely kertészeti szakkönyvet fölöllegessé tesz. Minden kert- és földbirtokosnak ajánluk, hogy ezen katalógust küldesse meg magának.

Szerkesztői levelezés.

Dr. K-y l-n Temesvár. Lapunk felelős szerkesztöje f. hó 10 töl 22-ig Fehértemplomban tartózkodik és esküdtbírói szolgálatot végez.

Nyilttér

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett eröt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytan nemi bajokban, szifilisen, valamint elvesztett férfieröben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hola megerösödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett czimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebböl a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendök.

Henneberg-Selyem

csak akkor valódi, ha direkt tölem van megrendelve. — Blousok és ruháknek fekete, fehér és szines 1-20 kor.-tól 29-30 kor.-ig méterenként. Mindenkinek póstabér és vámmentesen hazhoz szállítva. **Minták postafordultával** küldetnek, Schweizba kétszeres porto. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

Meghívó.

A Verseczi Casino f. évi február hó 9-én d. u. 3 óraker saját helyiségeiben VI. rendes közgyulését tartja, melyre a Casino tagjai ezenel tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1901 évi számadások, valamint a könyvtár és leltár felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentése.
2. A választmány évi jelentése.
3. Az 1902. évi költségelöirányzat megállapítása.
4. Netáni indítványok tárgyalása.
5. A választmány és a tisztikar választása. Verseczen, 1902. január hó 2-án.

A választmány nevében

Weitner Ferencz

elnök,

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A valódi pemetefü-cukorka kékpapír dobozokban kapható, s minden dobozon a készítő: RÉTHY BÉLA aláírása látható. Eltérő készítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

850 szám. -- 1902. évi.

Pályázati hirdetés!

Versecz város törvényhatóságánál az évi 120 kor. fizetéssel javadalmozott egyik megürült szülésznői állás választás utján élethossziglan betöltendő.

Az ezen állást elnyerni óhajtok oklevéllel s esetleg egyéb bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb f. évi február hó 20-áig bezárólag nálam nyújtsák be.

Versecz, 1902 február hó 5-én.

Weifert.
polgarmester.

130 1902. -- végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszék 1902 évi 118 számú végzése következtében Dr. György József ügyvéd által képviselt Kardos Gyula javára Mencer Gusztáv ellen 440 kor. s jár. erejéig 1902 évi január hó 11-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 800 kor. becslött következő ingóságok, u. m.: hintó, ló és lószerszám, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a verseczi kir. bíróság 1902 évi V. 69/2 számú végzése folytán 440 kor. tökévelésének 1901 évi november hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 71 kor. 32 fill-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Verseczen alperes lakásán leendő eszközésére 1902 évi február hó 19-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.t.-cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Verseczen 1902 évi február hó 4-ik napján.

Fixmann,
kir. bir. végrehajtó.

8774. szám. 1901. tkvi.

Árverési hirdetés és árverési feltételek.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. György József verseczi ügyvéd lakos javára ennek az öz. Szonka Mária kis-szedistyei lakos elleni végrehajtási ügyében 600 kor. töke, ennek az 1901 évi július hó 15-től járó 6% kamatai 56 kor. 65 fill. eddigi s ez-uttal 18 kor. 30 fill.-ben megállapított jelenlegi költségek kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a markovecz község 632 sz. tkvben írt s 12/48 részben Szonka férj. Lázár Márta, 12/48 részben öz. Szonka Mária 12/48 részben Lázár Vikentia, 9/48 részben Terotta szül. Mukja Mária, és 7/48 részben Szonka férj. Bou Julianna tulajdonát képező A I. 3611 hrsz. ingatlan az 1881 LX. t.-cz. 156 §-a alapján egészben 324 koronában valamint a markovecz 633 sz. tkvben írt A I. 876. 1176. (1316-1317) 1869. és 2/41 hrsz. ingatlanok a végrehajtást szüneteltető 1/4 §-a és 471 koronában megállapított kielégítési árban a. b. 5. és b. 5. soroz. a Szonka férj. Bou Julianna javára bekebelezett élethossziglani eltartása nélkül s ezen jognak a sorrendi tárgyaláson az 1881 LX. t.-cz. 191 §-a értelmében leendő figyelembe vétele mellett 1902. évi március hó 4-ik napján d. e. 9 órakor a markovecz községi előjárósági irodában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fognak eladás alá kerülni u. m.:

1) Ha a megállapított kielégítési áron felüli ígéret senki sem tenne, az árverésre kitért ingatlant a kielégítési áron alul is eladtni fog.

2) Árverési kívánók bánatpénzzel, tartoznak az ingatlan kielégítési árának 10%/át, 32 k. 40 fill. 47 kor. 10 fill. kész-

pénzben vagy az 1881: 60 t.-cz 42 §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881, november 14-én 3333 sz.-a kelt G. K. R. 8 §-ában kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881: 60 t.-cz 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átsegélyezni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírószék telekkönyvi irodában és a községi előjáróságnál megtekinthetők.

Verseczen a kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóságánál 1901. évi december hó 5-én.

Ambrus, kir. albiró.

Egy öreg ember titka.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: ifj. Szabó István, Pakozd. (Utánnomás tilos.)

Jó emberek!
Nincs a világon drágább kincs a jó egészségnél. Sajnos, a mikor aztán beteg az ember, nem leli meg a betegségére való orvosát.

Én is 6 évig betegeskedtem és mindenféle orvosságot hiába próbáltam. Végre egyszer csak olvasok egy újságban **Feller-nek Elsa Fluid-járól**, melyet **Stubica-ban** készítenek. Na gondoltam magamban, kipróbálom ezt a szert is. Rendeltem próbára egy tuczatot, és mondhatom nektek, jó barátaim: 6 évig nem tudtam járni a **köszvénytől** és a **láb-szagattásaim** miatt és aludni se tudtam. Tíz napig kentem magamat **Feller-féle Elsa Fluid-dal** és olyan egészséges lettem, mint a makk. Minden szomszédom, sógorom és komám jött nézni, hogy milyen csodálatosan hat ez a szer, a mely segített rajtam.

Mindnyájan tudtak, hogy rendeltem még az Elsa Fluid-tól. Eljón hát nozzám Mihály szomszédom, a kinek **forrósága** van a fejében, hideg lell es keze, lába es a dereka fáj. Adok neki egy üveggel az Elsa Fluidból és három nap alatt meggyógyult. A Pista is eljött a malomból, hogy adjak neki az Elsa Fluid csodaszert, mert a felesége **köhög** és **szurást nyílla láát** érez az oldalában. Képzelték csak jó emberek. Két nap múlva az Elsa Fluid teljesen segített rajta.

Eppen Jozsefnapkor jón a nagymajori kofa és meséli, hogy a gyermeke folyton hany, meg göcsöt érez a hasában s egyre sir, nem tudja szegény asszony mihez fogjon. Mar összeszedett egy fél patkát es a vén asszonyok is minden k próbálták már a gyereken, de hiába.

Elolvastam hamar azt az utasítást, mely a **Feller-féle Elsa Fluid** melé van csomagolva és nézem nincs e segítség a gyerek bajára, s csakugyan van erre a bajra is: tíz esőpp az Elsa Fluidból tejbén, azután bekenni Elsa-Fluiddal a gyerek hasát es ez okvetlenül segít. Adok hát egy flakóval az a-szonyuak es mondom: No csak ne buslakodjék, le-

ten, a mi ebben a leírásban meg van írva, az igazság, de ha használ a szer, két üveggel kell visszaadni egy helyett. De az megmondom, hogy ha **igazi Feller-féle Elsa Fluidot** akar, akkor világosan es olvasatlanul írja meg: **Feller V. Jenő** gyógyszerész, **Stubica templom-utca** (Zágráb-megye.)

Olesó is ám ez a szer: **12 üveg 5 kor.** és a postát is a patka fizeti. A gyerek meg aznap este meggyógyult es a kofa örömeben 20 üveg Elsa-Fluidot adott vissza 1 het múlva.

A községben minden ember hallotta ezt az esetet es mindenki rendelt Elsa Fluidot.

Voltam a Jóska lakodalmán is a farsangban es örömem telt benne, mikor hallottam, a mint az emberek meséltek a **Feller-féle Elsa Fluidról**. Az egyiknek a gyermekét meggyógyította a forró reszketegségből, a másikat a **galandfereggtől**; **hasmenés** elleo, **fogfájás** ellen; **viszketeg**, **sömör**, **orbánc**, **sebek**, **görcsök**, **gyomor-fájás**, **rossz emésztés**, **hányinger**, **máj-baj**, **szedülés**, **sapkor**, **váltolás** es **idegesség** stb. ellen használt nekik kitünően az Elsa Fluid. Az egyik vért bany, neki is segített, egy öreg szomszéd majd hogy el nem vesztette a szemévilagat es most olyan jól lát mint egy gyerek. Ezek szerint hát mindenre jó szer volt a **Feller-féle Elsa Fluid** meg az okróknak es a disznóknak is használt; mert mikor nem kellett nekik a takarmány, a gazdak beadtak nekik Elsa-Fluidot es mindjárt ettek. Mondhatom, jó emberek, ez az **egyetlen orvosság**, mely mindenre használt es mindenféle betegséget meggyógyt. Hogy vadót kapjatok, írjatok pontosan ezen címre:

Feller V. Jenő gyógyszerész, **Stubica templom-utca.** (Zágráb-megye.)

Kívánom, hogy mindenkinek, a ki rendel, olyan jól szolgáljon mint nekem.

Az isten áldjon meg benneteket.

A valódi **Feller-féle Elsa Fluid** az egész-égügyi hatóság által meg van vizsgálva es jóváhagyva. A berlini, római londoni, párisi es nizzai kiállításokon aranymedallal tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az „Elsa” védjeggyel van ellátva.

Nemcsak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erős tesére az arzébér üdítésére es szépítésére, a fej mosására, korpa es hajullás ellen es ezen-kivül mint kitünő szobaillatot is használják.

Egy tuczat (12 üveg) postán szállítva 5 kor., 24 üveg 8-60 kor., 36 üveg 12 kor. 40 f. 48 üveg 16 kor., bérmentve, utánvételt vagy a pénz előzetes beküldése után. — A ki másodszor rendel, minden 12 üveghez

1 üveget ingyen kap.

Mindenkinek szivesen megírom, hogy 20 évig béna voltam, csak **Feller-féle „ELSA-FLUID”** mentett meg. Így ír **Stácz Mihályné** B-Szarvas.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ
gyógyszerésztára **Stubica templom-utca** (Zágráb-megye)
Főraktarak Budapest-n:
Török József gyógyszerésztárbán, VI. Király-utca 12.
Dr. Egger-féle „Nádor” gyógyszerésztárbán, Váci-körút 17.
Zoltán Béla gyógyszerésztárbán, V. Nagykorona-utca 23

Ki egészségét szívesen rendelje csak a **Feller-féle „ELSA-FLUID”** orvosszert. **Juhász István** Dunaföldvár.